

DdG

www.diaridegirona.cat

1r
comodí

DIARI CONTROLAT PER L'OFICINA DE JUSTIFICACIÓ DE LA DIFUSIÓ. PROHIBIDA QUALSEVOL REPRODUCCIÓ ALS EFECTES DE L'ARTICLE 32.1. PARÀGRAF SEGON DE LA LLEI DE PROTECCIÓ DE DADES.

MARC MARTÍ

CONTRACORRENT

Xavier Serra i Narciso

«El pensament occidental té punts en comú amb l'asiàtic fins al Renaixement»

Xavier Serra (Barcelona, 1954) és el professor del crèdit Filosofia de l'Índia i Shankara, el vedanta advaita hindú, que s'impartiran aquest curs a la Universitat de Girona. Format amb Raimon Panikkar, va començar, per iniciativa d'Assofia i amb col·laboració de la Càtedra Ferrater el curs 2004-05, unes sessions que volen ser una «invitació» a l'estudi de saviesa asiàtica. Serra és també docent a l'IES Pla de l'Estany (Banyoles).

■ Per a què serveix la filosofia?

■ Ara hi ha la recuperació de la idea que, més que l'especialització cap a un discurs determinat, la filosofia és un art per aprendre a saber viure. El pensament grec ja tenia aquest sentit. Amb Sòcrates, Plató... era una opció de vida, el fet de plantejar-se l'existència. La saviesa que permet, a més de conèixer coses, adonar-

te de qui ets... Fixa't en l'expressió «Prendre's les coses amb filosofia».

■ Què aporta la filosofia oriental en el pensament occidental?

■ En el curs, ho delimito al pensament de l'Àsia. En concret, de l'Índia i la Xina. Orient també és l'Orient mitjà i, per tant, el cristianisme s'hi pot encabir. Sobre les aportacions: en primer lloc, una perspectiva. T'enfrontes amb d'altres tradicions, per adonar-te de la pròpia (el cas de Panikkar). D'aquesta manera, per exemple, veure diferents maneres d'encarar els problemes. I conèixer la manera pròpia. Qui no coneix la seva tradició filosòfica, no en coneix cap.

■ Pannikar és un abanderat del pluralisme cultural i religiós. Però, més enllà de conèixer-nos...

■ Per la immigració, en un moment determinat s'haurà de fer l'esforç d'entendre qui té una tradició diferent a la teva.

■ Per convivència?

PROFESSOR DE FILOSOFIA DE L'ÀSIA A LA UNIVERSITAT DE GIRONA (UdG)

«La filosofia és la saviesa que permet, a més de conèixer coses, adonar-te de qui ets»

► La distinció entre religió i filosofia és «occidental».

A l'Índia, tota filosofia és «salvífica».

Sòcrates diu que la ignorància fa actuar malament.

ENTREVISTA DE
Joaquim
Bohigas
Mollera

GIRONA

Això és una funció sociològica. Però també pel propòsit d'entendre l'existència de manera diferent. Et permet interrogar-te de coses que ni et plantejaves. De diferent manera. O la seva resolució. Les línies de pensament són diverses i, potser, algunes qüestions les hem plantejat malament...

■ Dialoguem. Però, i si hi ha una incompatibilitat entre ambdós?

■ El pensament occidental té punts en comú amb l'asiàtic fins al Renaixement. El trencament definitiu és de fa 500 anys, amb un propòsit reduccionista. Plantejar-se l'existència i entendre la vida, i no tant de pensar sobre allò real (o no), s'acosta més a la cultura índia i xinesa.

■ Un reduccionisme interessat...

■ ...les llavors del racionalisme són a Grècia, però amb més diversitat...

■ Què és la nodualitat asiàtica?

■ No reduir, com a forma de coneixement, l'home a cos i ànima. Aquí, es va fer a partir de Descartes. És cos, ànima i esperit. Com a concepció de la realitat, la nodualitat diu que el fonament últim no només sempre està en el més enllà (perspectiva monoteista) sinó també és immanent en totes les coses. «Més enllà» i «més aquí». La via mística és una sortida i, alhora, una profundització. En la nostra tradició, el nodualisme ha estat mal entès dient que és pantaisme.

■ Vostè té molts i variats alumnes...

■ És per la indigència occidental, que insta al consum. Però som més.

L'APUNT FINAL

Judit Pujadó

CEMENTIRIS

Es dies sense nom ni referents, els cementiris són buits. Emmascaren la buidor gràcies als colors llampants de les flors de plàstic, que aguanten mesos i mesos a sol i serena sense perdre ni una gota l'aparença. Si per casualitat t'hi trobes algú, acostumen a ser dones. Cuidadores de vius i de morts per igual, s'acosten als nínxols i freguen marbres, renoven els drapets de ganxet i l'aigua dels gerros, dipositen i distribueixen les flors fresques. Després, se'n tornen a casa, i entre les filades de tombes i els columbaris només queden els operaris municipals, adelerats a fer més forats o a arranjat instal·lacions, perquè l'augment de població ha obligat els ajuntaments a ser previsors.

Diuem que hem allunyat la mort de les nostres vides. Els símbols que omplen els fossars, aquestes calaveres dibuixades als reixats, els rotlles de sorra alats que ens recorden la fugacitat de l'existència, ja no ens interpel·len, perquè entre la mort i nosaltres hi ha un tel, fals, però eficaç: juguem a ignorar-la. Fem veure que no ens ateny. Que quan ens assenyali, ja farem, o més aviat ja deixarem de fer, però no volem destinar temps de vida a reflexionar sobre la mort. Com si fossin dos temps independents, com si no formessin un binomi indestriable.

Quan ens toca de prop ens empassem el dolor, intentem digerir-lo i preferim evocar els moments compartits amb qui ja no hi és que tornar al fossar on el vam deixar el dia de l'enterrament. Potser perquè en el fons, en el record, en el reviuere, no cal que ens plantejem el propi destí. Potser també per això reduïm les visites als cementiris al dia de Tots Sants. Així ens enfrontem a la por amb el gust dolç dels panallets als llavis i trepitgem en companyia el clos dels difunts. És més reconfortant que fer-ho en solitari.